

ských odborníků se dnes stávají jedním z nejaktuálnějších úkolů, o něž se zajímá celá široká veřejnost, která očekává od vědeckých pracovníků v této oblasti nové vědecké poznatky a praktická doporučení. A uskutečnit tento společenský úkol si kladou za čestný cíl všichni sovětské pracovníci, kteří na těchto vědeckovýzkumných úkolech pracují.

Alena Kunstová

Formování vědeckého světového názoru studentů v procesu studia společenských věd v SSSR

Ve dnech 14.—16. listopadu 1973 uspořádalo ministerstvo pro vysoké a střední školy SSSR spolu s Moskevskou státní universitou M. V. Lomonosova a Problémovou vědeckovýzkumnou laboratoří komunistické výchovy mládeže Vsesvazovou vědecko-metodickou konferenci o formování vědeckého světového názoru studentů v procesu studia společenských věd.

Na plenárním zasedání přednesli referáty akademik F. V. Konstantinov — *Marxismus-leninismus jako základ formování vědeckého světového názoru*, profesor A. P. Šeptulin — *Význam výuky společenských věd při formování vědeckého světového názoru*, tajemník stranického výboru MSU V. A. Protopopov — *Stranické řízení ideologické výchovy studentů*, tajemník ÚV VLKSM V. A. Zitičev — *Úloha komsomolských organizací při formování marxisticko-leninského světového názoru mládeže* a profesor O. V. Larmin — *Formování vědeckého světového názoru — základní článek v soustavě komunistické výchovy studentů*.

Pak bylo na zasedáních sekcí předneseno asi 150 referátů a sdělení. Činnost první sekce byla věnována obecným otázkám formování vědeckého světového názoru studentů. Účastníci zasedání sekce ve svých referátech a vědeckých sděleních všestranně prozkoumali pojem a strukturu vědeckého světového názoru a jeho základní prvky při formování harmonicky vychované osobnosti. Řada příspěvků byla věnována procesu formování vědeckého světového názoru a analyzovala faktory, které tento proces ovlivňují.

Druhá sekce se zabývala vzájemným působením a úlohou společenských věd v procesu formování vědeckého světového názoru. Účastníci konference ve svých vystoupeních provedli analýzu funkce různých společenských věd v tomto procesu, poukazovali na to, že je třeba, aby se vzájemně přesně doplňovaly, hovořili o výsledcích sociologických průzkumů vlivu společenských věd na formování vědeckého světového názoru studentů. Velkou pozornost věnovali také problémům společenské a politické praxe studentů.

Třetí sekce ve své práci věnovala hlavní pozornost analýze otázek metodiky formování marxisticko-leninského světového názoru studentů. K základním tématům patřily otázky metod rozvoje tvůrčího myšlení studentů a způsob jeho aktivizace, zvyšování sociální

aktivity studentů, využívání různých forem mimoškolní činnosti k vytváření ideového přesvědčení studentské mládeže. Hovořilo se o tom, že je nutno vychovat v studentech návyky a schopnosti pro agitační a propagandistickou činnost.

Práce čtvrté sekce byla věnována problému formování vědeckého světového názoru studentů v ideologickém boji s antikomunismem. Referáty a sdělení provedly analýzu zvláštností soudobého ideologického boje z hlediska marxismu-leninismu, transformací, jimiž prošel antikomunismus v důsledku hlubokých sociálních přeměn, úspěšného uskutečnění mírového programu, upevnění socialistického společenství a růstu jeho ekonomické síly. Účastníci konference ve svých vystoupeních odhalili základní směry soudobého antikomunismu, například „pravý“ a „levý“ revizionismus, maoismus, sionismus, levý radikální a pravicově socialistický antikomunismus, klerikální antikomunismus a soudobý reformismus. Velká pozornost byla věnována kritice takových koncepcí, jako je koncepce „sebeizolace“ a „agresivity“ mládeže, „nezúčastněnosti“ mládeže, teorie „konfliktu generací“ a „duchovní kultury mládeže“. Jednání zdůraznilo obrovský význam historické a filosofické kritiky ideologie antikomunismu, kriticky analyzovalo teorii a praxi využívání hromadných sdělovacích prostředků jako nástroje ideologického působení antikomunistické propagandy na mládež. Všichni účastníci ve svých vystoupeních zdůrazňovali velký význam zásady stranickosti při kritické analýze buržoazních koncepcí problematiky mládeže a uvedli, že nejdůležitějšími podmínkami komunistické výchovy studentů v duchu nesmiřitelnosti s ideologií nepřátelskou marxismu-leninismu jsou tyto leninské zásady ideologického boje: odhalení třídního obsahu a gnoseologických kořenů různých teorií, tezí a koncepcí; konkrétní dialektický přístup k otázkám ideologického boje; neustálé spojování boje proti ideologii imperialismu s bojem proti oportunismu všeho druhu.

Podle názoru účastníků bylo jednání konference — vzhledem k závažnosti problematiky — významnou událostí ve vědeckém životě.

J. V. Voroncov - V. A. Mansurov

Rozvoj sociologie mládeže v některých socialistických zemích

Dynamický proces vývoje socialistické společnosti, který klade zvýšené nároky na výchovu mladé generace, se projevuje i v práci vědeckovýzkumných institucí orientujících se na otázky mládeže. Charakteristické rysy sociologické produkce v jednotlivých socialistických státech v této oblasti je možno shodně shrnout do následujících bodů:

- a) Těsná spolupráce vědeckovýzkumných pracovišť se stranickými, státními a mládežnickými organizacemi.